

[bn Ziyad Kuf hlini nec susdurdu](#)

.am qoununu yada salb, onun Kufy doru hrktindn danan ibn Ziyad qiyamlar qorxudurdu

:bn Ziyad mnfur Yezid rejimin qar xan xalq susdurmaq n istiqamtd siyasi gedilr etdi
1. Psixoloji hcumlar .

bn Ziyad hd-qorxu v irnikdirm il mayit olunan bu siyast Kufy girdiyi andan balamd. O, Kufnin came mscidindki ilk xnda zn itat ednlr mehriban ata kimi tqdim edib, itat etmynlr (.qlncnn qbzsini gstrdi. ("Vqtl-tf", s. 110

am qoununu yada salb, onun Kufy doru hrktindn danan ibn Ziyad qiyamlar qorxudurdu. mamn () nmayndsi Mslim qsrdr onu mhasiry aldqdan sonra bu metod daha ox tsir gstrirdi. (hmin mnb) Kufilr imam Hsnin () Maviy il slh mqavilsindn sonra (am qounu il son qarlama) bu qoun haqqnda dnrkn sxlr, onunla qarlamaq n zlrind gc grmrdlr. Bu tbiat htta qapal qadn cmiyytin d t'sir etmidi. Bel ki, qadnlr z qardalarn v rlrini Mslim n qounundan knarlardrdlar. Mhz bu tbiat nticsind, gnorta ibn Ziyadn olduu qsrri drd min nfrl .mhasiry alan Mslim axama yaxn Kuf klrind tnha qalmd

2. ctimai gedilr .

Hl d qbil mnasibtlri mhkm olduundan, qbil balar gcl ictimai nfuzla malik idilr. Onlarn oxu imamn () Kufy dvt olunmasnda fal itirak etmi, sonra is Mslim qoulmudular. Lakin bu adamlar z mqamlarn qorumaq n aldqlarndan, ibn Ziyadn hd-qorxularndan sonra ona qoulma daha mnasib bildilr. bn Ziyad onlar z trafna toplaman yolunu yax bilirdi. O, hd-qorxu il yana, rvtdn istifad etmkl qbil balarn zn trf kdi. Kufdn xb imamn dstsin qoulmu Mctme ibn bdullah Aizi Kufdk vziyyt bard imama () bunlar bildirdi: "Kuf balarna xeyli rvt verib, vallarn doldurdular. Onlarn dostluunu v xeyirxahln l aldilar. Onlar hams sn qadr." (.("Vqtl-tf", s. 174

beydullah ibn Ziyadn l ald ikinci nfuzlu qvv "rif"lr oldu. Qbillr Kufd mskunlad vaxt "rif" mqam dvlt vzifsi hddin glmidi. Onlar Kuf hakimi qarsnda cavabdeh hesab olunurdular. Onlarn mvqeyi qbil bas trfindn yox, hakim trfindn myynlirdi. Bu adamlar hkumtl xalq .arasnda krp rolunu oynayrd

Hr bir rif xsusi dftrd nzarti altnda olanlarn adn qeyd edir v bu adamlar hamdan yax .tanyrdlar

bn Ziyad ilk xndan sonra riflri qsr toplayb dedi: "Siz glmlrin v Yezid mxaliflrinin siyahsn hazrlayb vermlisiniz. Elc d bhli adamlar haqqnda mni mlumatlandrmalsnz. Mnim mrim itat ednlrl iimiz olmayacaq. Amma deyiln siyahn yazmayanlar dftrlrindki adamlara cavabdeh olacaq. gr bir rifin dftrindki adam biz qar xsa, rifin znn mal v qan biz halaldr. Hanszn dftrind qiyam ad taplsa, onu evindc dara kcyik..." ("Vqtl-tf", s. 11.) bn Ziyadn bu .xndan sonra rifl z adamlarna ciddi nzart etmy baladlar

3. qtisadi gedilr .

Hmin dvrd xalqn sas dolanq mnbyi hkumtin verdiyi ianlr idi. Bu ianlr halinin iranllara qar mharibd itirak mqabilind tyin olunmudu. Bu ianlri almaqda davam edn rblr he bir i maraq gstrmirdilr. Onlar ilmyi zlrin sdrmdlar. Kufilr hkumtdn nad puldan, lav xurma, buda, arpa, ya v sair yardmlar alrdlar. Bu ianlr rblri tam kild dvltndn asl edirdi. mumiyytl, btn mstbid .hkumtlr xalqn bu zif nqtsindn ustalqla istifad edilr

Mslim, ibn Ziyadn qsrini mhasiry ald vaxt o, Mslim n trafndaklara elan etdi ki, dalb gednlrin iansi artrlacaq, qiyam davam ets, ianlr ksilck. bn Ziyad bu gedii il otuz minlik Kuf qoununu imam Hsey n qar mhariby vadar etdi. Hans ki, qoundaklarn oxu qlbn imama bal .idi

mam Hsey n () bu gedilri yax drk edirdi. Hzrt () Aura gn kufilir z tutub dedi: "Hamnz mn qar xb, szlrimi dinlmirsiniz. nki siz veril n ianlr haramdandr, qarnlarnz haramla dolub. Bu (.sbbdn d qlblriniz mhrlnib. ("Biharul-nvar", c.45,s.8

nur-az.com